

Lesy v ohrožení – jak na kůrovce

V situaci, kdy kůrovci decimují lesy, je nutné mít základní znalosti o postupech v ochraně lesa proti kůrovci. V zimním a jarním období je důležitá prevence tj. včasné zpracování pro kůrovce atraktivního polomového dříví a odstranění těžného dříví z lesních porostů před výletem brouků první generace (obvykle do konce května, při teplém průběhu jara i dříve). Pro další období je základem boje s kůrovcem včasné vyhledání a **RYCHLÉ** zpracování a asanování kůrovcem čerstvě napadených, ještě zelených, stromů. Vyhledávat se začíná v místech, kde se kůrovec již vyskytl - významný pomocník je kůrovcová mapa <http://geoportal.uhul.cz/mapy/MapyDpz.html>). Vyhledání a zpracování je povinností vlastníka lesa (§32 lesního zákona), vlastníci si musí zjišťovat stav lesa a bránit vývoji a šíření škůdců. Odborní lesní hospodáři pomáhají ve vyhledávání, ale mají přiděleny takové výměry lesa, že není v jejich moci, aby vše našli. Odpovědnost je na vlastníkově.

Jakmile strom vykazuje první známky napadení – neklamným znakem jsou rezavé drtinky připomínající mletou kávu na patě kmene - je potřeba strom ihned pokácet a asanovat, tzn. nedovolit kůrovci, aby dokončil vývoj a napadl další stromy. I když se strom jeví jinak zdravě, pokud nebude pokácen a asanován, umožní další rozmnožení škůdce a uschne. Největší chybou vlastníků je mylná představa, že je škoda kácet zelené stromy. Kácení až stromy suché (popř. ještě zelené ale již s opadanou kůrou), které již kůrovec opustil, tzv. sterilní souše, což je z hlediska boje proti kůrovci už zbytečné. V momentě, kdy jsou v ohnisku jak sterilní souše tak čerstvě napadené zelené stromy, je nutné co nejdříve se vypořádat s těmi čerstvě napadenými. Rychlost je důležitá - max. 18 dnů (spíše méně) od nálezu drtinek, v letních vedrech se vývoj brouka ještě urychluje, tzn. čas na zpracování se zkracuje. Asanaci lze provést mechanicky odkorněním, pokud je škůdce ve stádiu larev či kukel. Jsou-li pod kůrou již líhnoucí se brouci (žlutí, hnědí), je vhodnější chemický postřik, ale pozor -na území CHKO je užití biocidů ve II zónách možné jen po získání výjimky, kterou uděluje AOPK správa CHKO Třeboňsko ve správním řízení. Chemická asanace, i když se technologicky dobře provede, má max. 80% účinnost. Novinkou je využití insekticidních sítí Storanet. Za asanaci se nepovažuje pouhý odvoz kůrovcového dříví (příloha č. 2 vyhl. 101/1996), kdy brouk někde dokončí vývoj a přelétne zpátky do lesa. Asanaci je lépe provést bezprostředně po těžbě, protože přibližováním a další dopravou dochází k odpadávání kůry, ve které může kůrovec dokončit vývoj. Při kalamitní situaci je kvůli velkému množství napadeného dříví akceptovatelný odvoz na skládku, kde včasná a účinná asanace proběhne. Na asanaci dříví stát nově poskytuje dotace. Připomínáme zákonnou povinnost dohodnout si předem s vlastníkem dotčených pozemků dobu a rozsah užívání cizích pozemků k lesní dopravě a výši náhrady (§34 lesního zákona). Další informace získáte u odborných lesních hospodářů a nově také na portále **nekrmbrouka.cz**.

Kontakty na odborné lesní hospodáře:

Josef Hadač: 724 525 192 pro oblast Halámek, Krabonoše, Rapšachu, Suchdola n. Luž (kromě oblasti p. Zajíce-viz níže) Klikova, dále Majdalena, Holičky, Domanín

Jiří Ludvík: 724 524 549, pro centrální oblast Třeboňska (kromě výše a níže uvedeného) včetně Chlumecka a Lomnicka až po Záblatí

Jiří Nedvěd: 601 586 001 pro severní oblast Novosedel a Kolenců (od státní silnice II/148 na sever)

Milan Mašát: 724 524 497 pro lesy severně od Libořez a severně od Mníšku

Pavel Zajíc: 725 257 012 pro oblast Suchdola n. Luž od Benátek na jih vč. lesů směrem na Hrdlořezy, a Hrdlořezy)

Karel Ottenschleger: 724 524 590 pro oblast Dvorů nad Lužnicí a Nové Vsi nad Lužnicí

Richard Goby: 725 257 781 pro oblast Českých Velenic

Drtiny při patě kmene prozrazující napadení stromu lýkožroutem smrkovým

I když se strom jeví jinak zdravě, pokud nebude pokácen a asanován, umožní další rozmnožení škůdce a uschne.